

Plenary sitting

B8-...../2018

14.11.2018

DRAFT MOTION FOR A RESOLUTION

to wind up the debate on the statement by the Commission and Council

pursuant to Rule 123 (2) of the Rules of Procedure

on the Rule of Law in Romania

Roberta Metsola

on behalf of the PPE Group

Josef Weidenholzer

on behalf of S&D Group

Monica Macovei

on behalf of the ECR Group

Sophia in't Veld, Cecilia Wikström

on behalf of the ALDE Group

Judith Sargentini

on behalf of the Greens/EFA Group

Barbara Spinelli

on behalf of the GUE/NGL Group

Laura Ferrara

on behalf of the EFDD Group

The European Parliament,

- având în vedere tratatele Uniunii Europene, în special articolele 2, 3, 4 și 6 și 7 din Tratatul privind Uniunea Europeană;
- având în vedere Carta Drepturilor Fundamentale;
- având în vedere Convenția europeană a drepturilor omului (CEDO);
- având în vedere Constituția României,
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 11 martie 2014 privind un nou cadru UE pentru consolidarea statului de drept (COM (2014) 0158),
- având în vedere dezbaterile Parlamentului European privind democrația și justiția din România din 2 februarie 2017;
- având în vedere dezbaterile Parlamentului European privind amenințările la adresa statului de drept prin reforma sistemului judiciar din 7 februarie 2018;
- având în vedere dezbaterile Parlamentului European privind statul de drept în România din 3 octombrie 2018;
- având în vedere schimbul de opinii din 1 octombrie 2018 cu primul vicepreședinte al Comisiei Europene, Frans Timmermans în cadrul LIBE;
- având în vedere audierea din 22 martie 2017 în cadrul LIBE privind democrația și justiția în România;
- având în vedere declarația comună din 24 ianuarie 2018 a președintelui Comisiei Europene, Juncker și prim-vicepreședintelui Timmermans, privind ultimele evoluții din România;
- având în vedere avizul Comisiei de la Veneția din 16 martie 2018 privind proiectul de lege nr. 140/2017 privind modificarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile;
- având în vedere avizul Comisiei de la Veneția din 20 octombrie 2018 privind modificările aduse Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii;
- având în vedere avizul Comisiei de la Veneția din 20 octombrie 2018 privind modificările aduse Codului Penal și Codului de procedură penală, care afectează și legea nr. 78/2000 privind prevenirea, depistarea și sancționarea actelor de corupție și Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară;
- având în vedere raportul GRECO ad-hoc privind România din 11 aprilie 2018;
- având în vedere Raportul Comisiei Europene privind progresele realizate în România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare din 15 noiembrie 2017;

□- având în vedere viitorul raport al Comisiei Europene privind progresele realizate în România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare din noiembrie 2018;

□- având în vedere adoptarea a trei legi care reformau sistemul judiciar de către Parlamentul României în decembrie 2017, respectiv legea 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, legea 304/2004 privind organizarea judiciară, legea 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii Magistratură; având în vedere adoptarea în iunie 2018 a unor amendamente la Codul penal și a Codului de procedură penală din iulie 2018;

□- având în vedere Rezoluția 2226/2018 și Recomandarea 2134/2018 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE);

-□ având în vedere decizia Curții Constituționale din 20 octombrie 2018 de stabilire a faptului că 64 din cele 96 de modificări aduse Codului de procedură penală sunt neconstituționale; având în vedere declarația Curții Constituționale din 25 octombrie 2018 potrivit căreia 30 de amendamente la Codul penal sunt incompatibile cu Constituția;

□ având în vedere protestele de masă repetate împotriva corupției și a statului de drept din ianuarie 2017, inclusiv protestele masive "Diaspora la domiciliu" din 10 august 2018 la București, care au lăsat sute de persoane care au nevoie de tratament medical ca urmare a intervenției violente din partea poliției ;

□- având în vedere articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură;

A. întrucât Uniunea Europeană se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept și respectării drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor aparținând minorităților, și întrucât aceste valori sunt comune pentru Statele membre într-o societate în care prevalează pluralismul, nediscriminarea, toleranța, justiția, solidaritatea și egalitatea între femei și bărbați (articolul 2 din TUE);

B. întrucât articolul 6 alineatul (3) din TUE confirmă faptul că drepturile fundamentale, astfel cum sunt garantate de CEDO și care rezultă din tradițiile constituționale comune statelor membre, constituie principii generale ale dreptului Uniunii;

C. întrucât UE operează pe baza prezumției de încredere reciprocă conform căreia statele membre sunt conforme cu democrația, cu statul de drept și cu drepturile fundamentale, astfel cum sunt consacrate în CEDO și în Carta drepturilor fundamentale;

D. întrucât independența sistemului judiciar este consacrată la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale și la articolul 6 din CEDO și reprezintă o cerință esențială a principiului democratic al separării puterilor;

E. întrucât, în raportul său privind România din aprilie 2018, Grupul de state împotriva corupției al Consiliului Europei (GRECO) și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la anumite aspecte ale legilor privind statutul judecătorilor și procurorilor, organizarea judiciară și Consiliul Superior al Magistraturii, adoptat de Parlament, precum și cu privire la proiectele de modificare a legislației penale; întrucât GRECO pune la îndoială

procesul legislativ, se tem de impactul asupra independenței judiciare și implică încălcarea standardelor anticorupție;

- F. întrucât Comisia de la Veneția, în avizul său din 20 octombrie 2018, care se limita la "anumite aspecte deosebit de controversate ale proiectelor" a concluzionat că "deși îmbunătățirile primite au fost aduse proiectelor în urma criticilor și a unor decizii ale Constituției Curtea (...) există importante aspecte introduse de cele trei proiecte care ar putea să ducă la presiuni asupra judecătorilor și procurorilor și, în cele din urmă, să submineze independența sistemului judiciar și a membrilor săi și, împreună cu măsurile de pensionare anticipată, eficiența și calitatea acestora, cu consecințe negative asupra luptei împotriva corupției ", în timp ce este posibil să" submineze încrederea publicului în sistemul judiciar ";
- G. întrucât, în avizul său din 20 octombrie 2018, Comisia de la Veneția a concluzionat că "a fost necesar și potrivit pentru parlamentul român să întreprindă o reformă a codurilor penale în vederea punerii în aplicare a deciziilor Curții Constituționale și a directivelor UE relevante", conchizând totodată că multe modificări "vor afecta grav eficacitatea sistemului de justiție penală din România în lupta împotriva diverselor forme de criminalitate, inclusiv infracțiunile legate de corupție, infracțiunile violente și criminalitatea organizată";
- H. întrucât Comisia de la Veneția, avizând în avizul său din 16 martie 2018 "cu satisfacție faptul că în timpul întâlnirilor de la București inițiatorii proiectului de lege și-au exprimat disponibilitatea de a modifica proiectul de lege în mai multe aspecte", a cerut Autorităților române să ia în considerare următoarele recomandări principale: "noile cerințe de raportare și publicare prevăzute de proiectul de lege, inclusiv sancțiunile privind suspendarea activităților și dizolvarea în caz de nerespectare, sunt în mod evident inutile și disproporționate și ar trebui abrogate"; întrucât publicarea detaliată a rapoartelor financiare la fiecare șase luni și indicarea sursei de venit, indiferent de suma cuplată cu sancțiunea desființării, se consideră că au "un efect de răcire asupra societății civile și sunt în conflict cu libertatea de asociere și dreptul la respect pentru viața privată ";
- I. întrucât APCE solicită României să respingă noile proiecte de legi care impun ONG-urilor obligații suplimentare de raportare financiară, să le modifice în conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția și cu OSCE / BIDDO și să le supună unei largi consultări publice înainte de adoptare;
- J. întrucât Comisia Europeană a adresat României Curții de Justiție a UE pentru neaplicarea celei de-a patra directive privind combaterea spălării banilor în legislația lor națională la 19 iulie 2018; întrucât Parlamentul României a adoptat totuși proiectul de lege privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului la 24 octombrie 2018, după o repetare îndoielnică a votului;
- K. întrucât există o dezbatere continuă cu privire la rolul Serviciului Român de Informații (SRI) și presupusa sa intervenție în cadrul activităților sistemului judiciar român, ridicând întrebări cu privire la posibila amploare și modalități ale unei astfel de ingerințe; întrucât Comisia de la Veneția concluzionează că este necesară o "revizuire amănunțită a normelor juridice privind controlul serviciilor de informații";
- L. întrucât în mai 2016 a fost inițiată o cerere de revizuire a constituției române pentru a limita definiția familiei la o căsătorie între bărbat și femeie; întrucât numeroase grupuri pentru drepturile omului și-au exprimat preocuparea că propunerea ar putea

conduce la o încălcare a standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului și la creșterea discriminării homofobe în România; întrucât revizuirea a fost aprobată în Parlament cu o majoritate de două treimi; întrucât referendumul nu a reușit să atingă țintă de participare de 30%;

M. întrucât România se situează pe locul 25 din 28 de state membre ale UE, bazată pe legislație, discursuri de ură și discriminare împotriva persoanelor LGBTI, conform revizuirii anuale a situației drepturilor omului în rândul persoanelor LGBTI în Europa 2018 de către ILGA-Europe;

N. întrucât Uniunea Europeană se angajează să respecte libertatea și pluralismul mijloacelor de informare în masă, precum și dreptul la informare și libertatea de exprimare, consacrate în articolul 11 din Carta drepturilor fundamentale și în articolul 10 din CEDO; întrucât funcțiile de supraveghere publică ale mass-mediei sunt cruciale pentru susținerea acestor drepturi și pentru protejarea tuturor celorlalte drepturi fundamentale;

O. întrucât Reporterii fără frontiere atrag atenția asupra încercărilor de a transforma mass-media românească în instrumente de propagandă politică și de a-și ridica îngrijorarea cu privire la cenzura politică în mass-media;

P. întrucât articolul 12 din Carta drepturilor fundamentale prevede că orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire pașnică și la libertatea de asociere la toate nivelurile, în special în materie politică, sindicală și civilă;

Q. întrucât au raportat intervenții violente din partea poliției române în timpul protestelor din 10 august 2018 care ridică îngrijorări serioase în ceea ce privește proporționalitatea folosirii forței și încălcarea drepturilor fundamentale ale protestatarilor, inclusiv investigațiile în curs ale autorităților de aplicare a legii din România;

R. întrucât corupția rămâne o provocare în UE, în timp ce natura și amploarea corupției pot diferi de la un stat membru la altul, dar prejudiciază UE în ansamblu, economia și societatea, îngreunează dezvoltarea economică, subminează democrația; aduce atingere statului de drept;

S. întrucât șeful procurorului general al Direcției Naționale Anticorupție (ADN) a fost înlăturat din funcție la 9 iulie 2018 împotriva avizului Consiliului Judiciar, în urma unei hotărâri a Curții Constituționale care limita puterile președintelui; întrucât, dimpotrivă, Comisia de la Veneția a declarat că ar fi importantă "întărirea independenței procurorilor și menținerea și sporirea rolului instituțiilor precum Președintele și CSM, capabile să echilibreze influența ministrului (justiției)" ; întrucât guvernul român a adoptat o ordonanță de urgență la 15 octombrie 2018; întrucât, până în prezent, 48 de procurori au trebuit să își părăsească funcția după intrarea în vigoare a ordonanței, ceea ce ar fi putut împiedica un număr mare de investigații în curs; întrucât ministrul justiției din România a solicitat demiterea procurorului general la 24 octombrie 2018, acuzându-l că a depășit autoritatea sa;

1. subliniază că este fundamental să se garanteze că valorile europene comune enumerate la art. 2 TUE sunt respectate pe deplin și că drepturile fundamentale, astfel cum sunt

prevăzute în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, sunt garantate;

2. este profund îngrijorat de legislația reformată referitoare la legislația judiciară și penală din România, în special cu privire la potențialul său de a submina în mod structural independența sistemului judiciar și capacitatea de a combate eficient corupția în România, precum și de a slăbi statul de drept ;
3. condamnă intervenția violentă și disproporționată a forțelor de poliție în timpul protestelor de la București din august 2018;
4. invită autoritățile române să instituie garanții pentru a asigura o bază transparentă și legală pentru orice cooperare instituțională și pentru a evita orice ingerință care să depășească sistemul de verificare și echilibrare; solicită consolidarea controlului parlamentar asupra serviciilor de informații;
5. îndeamnă autoritățile române să contracareze orice măsuri care ar dezincrimina corupția în funcție și să aplice strategia națională anticorupție;
6. recomandă cu fermitate reconsiderarea legislației privind finanțarea, organizarea și funcționarea ONG-urilor în ceea ce privește potențialul său de a avea un efect intimidant asupra societății civile, precum și în contradicție cu principiul libertății de asociere și dreptul la viață privată și de ao alinia pe deplin Cadru UE;
7. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la restricțiile politice ale libertății mass-mediei și la propunerile de lege penalizând denigrarea României în străinătate și reintroducând defăimarea în Codul penal;
8. îndeamnă Parlamentul și guvernul României să pună în aplicare pe deplin toate recomandările Comisiei Europene, GRECO și Comisiei de la Veneția și să se abțină de la orice reformă care ar pune în pericol respectarea statului de drept, inclusiv independența sistemului judiciar ; îndeamnă să se continue angajarea societății civile și abordarea chestiunilor menționate anterior într-un proces transparent și cuprinzător; încurajează să solicite Comisiei de la Veneția o evaluare proactivă a măsurilor legislative în cauză înainte de aprobarea lor finală;
9. invită guvernul român să coopereze cu Comisia Europeană în conformitate cu principiul cooperării loiale, astfel cum este prevăzut în tratat;
10. își reiterează regretul cu privire la faptul că Comisia a decis să nu publice Raportul UE anticorupție în 2017 și solicită cu fermitate Comisiei să reia fără întârziere monitorizarea anticorupție anuală în toate statele membre; invită Comisia să elaboreze un sistem de indicatori stricți și de criterii uniforme ușor de aplicat, pentru a măsura nivelul corupției în statele membre și pentru a evalua politicile lor anticorupție, în conformitate cu Rezoluția Parlamentului din 8 martie 2016 privind Raportul anual 2014 privind Protecția intereselor financiare ale UE;
11. solicită insistent un proces periodic, sistematic și obiectiv de monitorizare și de dialog, care să implice toate statele membre, pentru a proteja valorile de bază ale UE în ceea ce privește democrația, drepturile fundamentale și statul de drept, implicând Consiliul, Comisia și Parlamentul, în Rezoluția sa din 25 octombrie 2016 privind instituirea unui mecanism UE privind democrația, statul de drept și drepturile fundamentale (Pactul DRF); reiterează faptul că acest mecanism ar trebui să cuprindă un raport anual cu recomandări specifice fiecărei țări;
12. solicită Comisiei Europene, în calitate de gardian al tratatelor, să monitorizeze acțiunile întreprinse în urma recomandărilor autorităților române, continuând să

- ofere sprijinul deplin României în găsirea de soluții adecvate;
13. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Comisiei Europene, Consiliului, guvernelor și parlamentelor statelor membre și Președintelui României.